

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120201009
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120201009.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: : C. G., E.. XX.XX.XXXX, I. I. XX, XXX XX Z., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 81109 Bratislava, IČO: 35 807 598, v spore o primerané finančné zadostučinenie vo výške 344,17 Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi sumu 200 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobkyne zamietla.
- III. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 22.01.2020 žiadala, aby súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť jej primerané finančné zadostučinenie vo výške 344,17 Eur na tom skutkovom základe, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 12Csp/24/2017 o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky v oboch uplatňovaných nárokoch úspešná. Rozsudok súdu prvého stupňa bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov spisová značka 7Co/93/2018 zo dňa 28. novembra 2018. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže ako spotrebiteľka si úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, tým bola splnená hypotéza citovanej právnej normy, primerané finančné zadostučinenie vo výške 344,17 Eur požaduje z dôvodu, že žalovaný používal v Zmluve o úvere neprijateľnú zmluvnú podmienku a tiež z dôvodu, že sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 344,17 Eur.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 19.02.2020, v ktorom žalobu žalobkyne žiadal v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Primerané finančné zadostučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Je potrebné vziať do úvahy aj konanie samotného žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadostučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktačného postupu ľahostajne. Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadostučinenia. Žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila výšku požadovaného finančného

zadosťučinenia. Primerané finančné zadosťučinenie má mať nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma, do popredia sa dostáva kompenzačná funkcia, t.j. navrátenie do predošlého stavu. Konanie žalobcu formou podania žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam, nakoľko žalobca mal možnosť brániť sa už v počiatočných kontraktačných postupu a napriek tomu bol absolútne ľahostajný. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 12Csp/24/2017-65 zo dňa 06. marca 2018 súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 344,17 Eur spolu s úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 27. mája 2017 do zaplattenia a určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere zo dňa 25.08.2009 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru bod 12 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tou spojenou je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie v predmetnej úverovej zmluve, súd 1. stupňa konštatoval, že v zmluve neboli uvedené obligatórne náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. d), g), h), j), k) zákona o spotrebiteľských úveroch, z tohto dôvodu považoval úver za bezúročný a bez poplatkov a žalobkyni priznal rozdiel medzi platbami 544,17 Eur a výškou úveru 200 Eur, t.j. sumu 344,17 Eur titulom bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, konštatoval neprimeranosť takéhoto poplatku. Zo zmluvy však nevyplýva, za čo spotrebiteľ tento poplatok platí, pričom výška administratívneho poplatku je pre žalovaného nosnou časťou právneho úkonu Zmluvy o úvere z dôvodu, že mu zabezpečuje dosiahnutie rozhodujúcej časti zisku z úverového obchodu, ktorý uzaviera, čo je jeho základným cieľom. Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť dňa 19. decembra 2018 a bol potvrdený Rozsudkom Krajského súdu v Prešove číslo konania 7Co/93/2018-106 zo dňa 28. novembra 2018.

5. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 02. septembra 2020 v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 27.08.2020, v ktorom súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Poukázal na viacnásobné porušenie povinností žalovaného, ako aj na úspech žalobkyne v prvotnom konaní pod spisovou značkou 12Csp/24/2017. Zároveň poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, ktorý priznáva spotrebiteľom primerané finančné zadosťučinenie vo výške bezdôvodného obohatenia z predchádzajúceho konania.

6. Žalobkyňa vo svojom výsluchu súdu uviedla, že správanie sa žalovaného bolo pre ňu veľmi stresujúce. V tom čase bola iba na materskej dovolenke, dostávala príspevok 160 Eur. Jej manžel v tom čase prišiel o prácu, preto si zobrali od žalovaného pôžičku. Kým ju s manželom splácali, bolo všetko v poriadku. Keď ju prestala splácať, začali jej chodiť výzvy na zaplattenie dlžnej sumy. Potom sa jej ozval pán D. s tým, koľko má zaplatiť, pričom súdu uviedla, že táto suma sa stále navyšovala. S exekútorom D. sa dohodla, že bude splácať mesačné splátky 30 Eur. Neskôr oslovila pani A. zo združenia a tam sa dozvedela, že žalovaný jej zráža dlžnú sumu aj zo mzdy. V tom čase bola zamestnaná a zarobila 3,30 Eur na hodinu v hrubom. Bolo to pre ňu veľmi stresujúce, keďže na účet jej chodila suma 214 Eur a nič jej neostávalo a vôbec nevedela koľko ešte má splácať. Suma 344,17 Eur jej zo strany žalovaného bola vyplatená, avšak súdu uviedla, že len po porade s jej právnym zástupcom cestou Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, keďže žalovaný ju kontaktoval a uviedol, že jej vyplatí sumu v zmysle rozsudku tunajšieho súdu, avšak nie 344,17 Eur, ale potom, keď si od tej sumy odráta sumu trov konania, čiže jej chceli zaplatiť iba sumu 200 Eur. Následne jej právny zástupca dal exekúciu a až potom jej žalovaný zaplatil túto dlžnú sumu. Vôbec jej nebolo zrejmé, aké trovy má platiť žalovanému, ktoré si odpočítali, keď trovy boli priznané v rozsudku jej.

7. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

8. Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v

oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

9. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

10. Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávnych podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušiteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

13. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

14. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne je v celom rozsahu dôvodným. Žalobkyňa úspešným uplatnením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľných zmluvných podmienok v pôvodnom konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 12 Csp 24/2017, splnila zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to v znení zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

16. Súd priznanú sumu vo výške 200 Eur žalobkyni titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Súd uvádza, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie

práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 200 Eur považuje za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Je potrebné poukázať aj na prvotné konanie 12Csp 24/2017, v ktorom sa žalobkyňa úspešne domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a neprijateľnosti zmluvných podmienok a v spore bola aj úspešná. Súd vzal osobitný zreteľ aj na správanie sa žalovaného, ktoré podrobne popísala žalobkyňa vo svojej výpovedi v konaní pred súdom. Súd priznanú sumu považoval v celom rozsahu za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v takejto výške a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

17. Súd ešte považuje za potrebné uviesť, že konkrétnu žiadanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia v žalobnom petite vo výške 344,17 Eur, súd s takouto výškou sa nestotožňuje. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje súd za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi- žalobkyni, ktorá je akosi satisfakciou za stav, ktorý jej hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatrielo. Zároveň priznaním primeraného finančného zadosťučinenia došlo aj k naplneniu odradzujúcej funkcie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

18. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 C.s.p. vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Predkladateľ k ustanoveniu § 255 C.s.p. dodal, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada škody v peniazoch, ktorá nebola priznaná v požadovanej výške. Niet akýchkoľvek pochybností o tom, že v prejednávanej veci výška nároku žalobcu závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia nie čo do základu uplatneného nároku. Podľa názoru súdu, aj v súčasnosti § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 C.s.p. zakladá priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Súd z tohto dôvodu žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.